

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **I. K., nar. X**
státní příslušnost Ukrajina

zastoupen: S. S., nar. X
bytem X

proti

žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
se sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. února 2022 č. j.: CPR-21366-2/ČJ-2021-930310-V217

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 7. února 2022 č. j.: CPR-21366-2/ČJ-2021-930310-V217 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 21. 6. 2021 č.j. KRPA-160024-12/ČJ-2021-000022-SV o správním vyhoštění žalobce podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) a o stanovení doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v trvání 1 roku. Prvostupňovým rozhodnutím byla zároveň žalobci stanovena doba k vycestování z území členských států Evropské unie do 20 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, správní orgán I. stupně dále rozhodl, že podle ust. § 179 zákona nebyly shledány důvody znemožňující vycestování a vycestování žalobce tak je možné.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobce ve své žalobě předně uplatnil sadu obecných námitek běžně užívaných jeho zmocněncem i v ostatních řízeních vedených u zdejšího soudu, jak je mu z jeho činnosti známo.
3. Následně pak již poněkud konkrétněji žalobce namítl, že dne 24. 2. 2022 ozbrojené síly Ruské federace vstoupily na území Ukrajiny, pročež se bezpečnostní situace zde změnila natolik, že již nelze Ukrajinu nelze považovat za bezpečnou zemi původu, což v případě žalobce představuje překážku pro jeho vycestování do země původu. Žalobce navíc pochází z města X v X oblasti, které se nachází 25 km od hranice s Ruskem. V důsledku invaze byla rovněž narušena letecká doprava na Ukrajinu. Žalobce tak uzavřel, že se nemůže vrátit na Ukrajinu, protože mu zde hrozí reálné nebezpečí z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního ozbrojeného konfliktu.
4. Žalobce rovněž současně požádal o přiznání odkladného účinku žaloby.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí s tím, že neshledal ve svém postupu žádné pochybení. Podrobně a přezkoumatelně v napadeném rozhodnutí uvedl důvody, pro které potvrdil rozhodnutí nalézacího správního orgánu. Žalovaný je rovněž přesvědčen o tom, že se podrobně a přezkoumatelně vypořádal s otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce. Doba uloženého správního vyhoštění byla stanovena v zákonném rozpětí.
6. K aktuální situaci v zemi původu žalobce uvedl žalovaný, že žalobce může možnost dalšího setrvání na území České republiky konzultovat se správním orgánem prvního stupně nebo požádat o mezinárodní ochranu. Žalovaný tak maje napadené rozhodnutí i nadále za zákonné navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti.

8. Žalobce byl dne 21. 6. 2021 kontrolován hlídkou Policie ČR. Ke kontrole předložil biometrický cestovní pas č. X vydaný Ukrajinou opatřený posledním vstupním přechodovým razítkem do schengenského prostoru ze dne 5. 9. 2020 (maďarský hraniční přechod Ártand) bez vyznačeného oprávnění k pobytu na území České republiky, z čehož vzniklo podezření z neoprávněného pobytu žalobce na území České republiky, pročež byl žalobce podle ust. § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zajištěn.
9. Dne 21. června 2021 správní orgán prvního stupně zahájil správní řízení ve věci správního vyhoštění žalobce. Žalobce do protokolu o svém výsledku v postavení účastníka řízení uvedl, že přicestoval do České republiky naposledy začátkem září 2020 za prací pouze na základě biometrického cestovního dokladu. Pracuje brigádně na stavbách bez pracovního povolení. Je si vědom toho, že se nachází na území České republiky nelegálně. Na Ukrajině bydlí v rodinném domě s matkou, takže se má kam vrátit. Je zdravý. V České republice nemá žádný majetek ani žádné aktivity. K vazbám na území České republiky uvedl, že zde nemá žádnou blízkou osobu či rodinného příslušníka. Nemá zde ani žádné závazky ani pohledávky. K možností návratu na Ukrajinu se žalobce vyjádřil tak, že mu na Ukrajině žádné nebezpečí nehrozí a ve vycestování mu nebrání žádná překážka.
10. Správní orgán prvního stupně následně poté, co umožnil žalobci seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu, vydal rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce, proti kterému se žalobce řádně a včas odvolal k žalovanému, který žalobou napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí nalézacího správního orgánu potvrdil.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

11. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vycházel při tom v zásadě ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), avšak ve vztahu k nové skutečnosti nastalé po vydání napadeného rozhodnutí spočívající ve zcela zásadní změně bezpečnostní situace v zemi původu žalobce shledal nutnost prolomení zásady přezkoumání napadeného rozhodnutí na základě skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu ve smyslu ust. § 75 odst. 1 s.ř.s., a to zejména s přihlédnutím k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod vyhlášené sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“) a z ní vyplývající zásady *non-refoulement* (srov. kupř. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010 – 76, nebo ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 – 131).
12. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na pět let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*
13. Podle § 3 správního řádu *nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*

14. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
15. Podle čl. 3 Úmluvy platí, že *[n]ikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.*
16. Žalobce předně pouze obecně namítal nedostatky v procesním postupu žalovaného, nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí, chybný výklad zákona, jednostrannost a neobjektivitu. Žalobce však v těchto směrech nespecifikoval žádné konkrétní pochybení žalovaného či případně správního orgánu prvního stupně. V návaznosti na to tedy soud v obecné rovině uvádí, že naplnění skutkové podstaty ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona bylo prokázáno dostatečně, žalobce sám v protokolu o výsledku účastníka dne 21. 6. 2021 uvedl, že do ČR přicestoval na biometrický pas Ukrajiny zhruba začátkem září 2020, od té doby nevycestoval, v rámci pravidla 90/180 tedy jeho oprávněný pobyt zde skončil dne 3. 12. 2020, tudíž se od 4. 12. 2020 nacházel na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu. Žalobce ani v rámci pohovoru, ani v podané žalobě neuvedl jiný titul, který by ho opravňoval k pobytu v ČR, závěr žalovaného je tedy správný. Žalobce dále při svém výsledku dne 21. 6. 2021 uvedl také, že si je svého neoprávněného pobytu vědom.
17. Zároveň z obsahu správního spisu nic nenasvědčuje ani nepřiměřenosti zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce. Správní orgány se přiměřeností dopadů správního vyhoštění dostatečně zabývaly, správní orgán prvního stupně zejména na straně 4 prvostupňového rozhodnutí, žalovaný pak na straně 4, 5 napadeného rozhodnutí. Správní orgány zohlednily, že žalobce přijel do ČR za prací, vydělával si na stavbách, celou rodinu má na Ukrajině, k ČR ho nevážou žádné vazby, nemá zde žádné blízké osoby, ani majetek, bydlí různě po ubytovnách, nemá zde pracovní povolení ani pojištění. Závěr o přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění je tak správný, žalobce ani v žalobě netvrdil nic, co by tento závěr mohlo zpochybnit.
18. Lze shrnout, že výše uvedené obecné žalobní námitky nebyly důvodné a z jejich pohledu neshledal soud v postupu správních orgánů žádné pochybení.
19. Zdejší soud naproti tomu musel přihlédnout k námitce žalobce ohledně významné změny bezpečnostní situace na Ukrajině, která je zemí původu žalobce. V současnosti je již obecně známou skutečností, kterou není ani třeba dokazovat při jednání, že na většině území Ukrajiny probíhá mezinárodní válečný konflikt s Ruskou federací nebyvalých rozměrů. Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 41 Az 2/2022-48 ze dne 2. 3. 2022 poukázal na skutečnost, že boje na Ukrajině se již neomezují jen na část Doněcké a Luhanské oblasti, ale dotýkají se velké části jejího území, včetně hlavního města Kyjeva. V této souvislosti Krajský soud v Brně odkázal na předběžné opatření Evropského soudu pro lidská práva ze dne 1. 3. 2022 (blíže viz <https://bit.ly/3HxrijKM>). Štrasburský soud v něm na návrh Ukrajiny, aby vydal předběžné opatření vůči Rusku kvůli „masivnímu porušování lidských práv ruskými vojsky během vojenské agrese proti suverénnímu území Ukrajiny“, při vyhovění

tomuto návrhu vzal v potaz „současnou vojenskou aktivitu, která byla zahájena dne 24. 2. 2022 v různých částech Ukrajiny a domnívá se, že vyvolává skutečné a trvající riziko vážné hrozby porušení práv civilního obyvatelstva zaručených Úmluvou, zejména podle článku 2 (právo na život), 3 (zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání) a 8 (právo na respektování soukromého a rodinného života) Evropské úmluvy o lidských právech.“ Jedná se o natolik významnou změnu poměrů v zemi původu žalobce, že rozhodnutí žalovaného nyní zkrátka nemůže obstát. Ukrajinu již v současné době není možné považovat za bezpečnou zemi původu.

20. Tato situace nebyla dána v době vydání napadeného rozhodnutí, a není tudíž pochybením žalovaného, pokud k těmto skutečnostem nepřihlédl. Na druhou stranu soud musí prolomit zásadu přezkoumání napadeného rozhodnutí na základě skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu ve smyslu ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. v situaci, kdy to je třeba s ohledem na mezinárodněprávní závazky ČR, resp. s ohledem na požadavky práva EU, takové závazky vyplývají i z čl. 2 a 3 Úmluvy, které zakotvují právo na život a zákaz mučení a z čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.
21. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne č. j. 2 Azs 163/2015-28, který se týkal uložení správního vyhoštění: „Obecně platí, že při přezkumu správního rozhodnutí vycházejí krajské soudy ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a Nejvyšší správní soud nepřiblíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí (§ 109 odst. 5 s. ř. s.). S ohledem na určité zvláštnosti řízení v cizineckých věcech je třeba připomenout, že tato procesní pravidla mohou být prolomena jinou normou, která požívá aplikační přednosti, a to zejména Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a z ní vyplývající zásady non-refoulement (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010-76, nebo ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011-131). K prolomení zásady dle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. z důvodu aplikace pravidla non-refoulement v případech správního vyhoštění rovněž viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2015, č. j. 3 Azs 198/2014-24. Judikatura tak tuto možnost připouští v těch případech, kdy by nepřihlédnutí k novým skutečnostem v řízení před správním soudem mělo přímo za následek dotčení nějakého základního práva.
22. Shodně v rozsudku ze dne 21. 10. 2019, č. j. 1 Azs 246/2019-31 Nejvyšší správní soud uvedl: „Aplikace § 75 odst. 1 s. ř. s. musí ustoupit v situaci, kdy to je třeba s ohledem na mezinárodněprávní závazky, resp. s ohledem na požadavky práva EU (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, bod 22, či ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, body 21-23). Při přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění je v této otázce třeba vyjít z kritérií, která již dříve rozvedl Nejvyšší správní soud ve věcech mezinárodní ochrany. Jedná se o situaci, kdy by nepřihlédnutí k novým skutečnostem mělo za následek porušení zejména zásady non refoulement zakotvené v čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, práva na život, zákazu mučení a podrobování krutému a nelidskému zacházení, a práva na soukromý a rodinný život garantovaných v čl. 2, čl. 3 a čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (srov. rozsudek ze dne 2. 3. 2017, č. j. 10 Azs 315/2016-29).
23. S ohledem na skutečnost, že na Ukrajině v současné době probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt, který se týká v podstatě celého území, shledal soud, že napadené rozhodnutí neobstojí z hlediska závěru, že nejsou dány důvody znemožňující vycestování a vycestování žalobce je možné. V tomto směru nezbytné, aby správní orgán zásadním způsobem doplnil dokazování, znovu se zabýval tím, jaká je aktuální situace na Ukrajině a

znovu posoudil, zda v daném případě existují důvody znemožňující vycestování ve smyslu §179 zákona o pobytu cizinců, tedy zda je důvodná obava, že by mu ve státě původu hrozilo skutečné nebezpečí. Z tohoto důvodu soud napadené rozhodnutí bez jednání zrušil dle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

VI. Rozhodnutí bez nařízení jednání, závěr a náklady řízení

24. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání, přestože žalobce výslovně v žalobě žádal o nařízení ústního jednání, neboť soud zde postupoval podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. a zrušil napadeného rozhodnutí proto, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.
25. Pro úplnost zdejší soud dodává, že nerozhodoval o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žaloby, neboť žaloba má v případě žalobce odkladný účinek ze zákona, a to s ohledem na ust. § 172 odst. 3 zákona.
26. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků zdejší soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy žalobci byli sice v řízení úspěšní, avšak žádné náklady jim nevznikly a ani je neuplatňovali. Žalovanému náhrada nákladů nenáleží. I v případě uplatnění nákladů ze strany žalobců by však bylo na místě uvážit v této věci postup podle ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 27. dubna 2022

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce